

UDC 930.85 (4—12)

YU ISSN 0350—7653

ACADEMIE SERBE DES SCIENCES ET DES ARTS

COMITE INTERACADEMIQUE DE BALKANOLOGIE
DU CONSEIL DES ACADEMIES DES SCIENCES ET DES ARTS
DE LA R.S.F.Y.
INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

BALCANICA

ANNUAIRE DE L'INSTITUT DES ETUDES BALKANIQUES

XV

BELGRADE 1984

<http://www.balkaninstitut.com>

фичне околности природног и друштвеног обележја, па зато има и локалних особености у сеоском градитељству чак и на малим раздаљинама.

Истраживачки рад на терену, Астрида Бугарски је обавила у више наврата током 1975—76; посетила је сва насеља Змијања која леже углавном између река Врбаса и Сане, те планине Козаре, Димитора и Лисине. Такво Змијање је територијално шире од оног што га је књижевник Петар Кочић својевремено назвао „Змијање данас“. Становници суседних крајева сматрају да су Змијанци заостали у погледу стамбених и животних услова.

Змијање је иначе од давнина насељено становништвом, а већина данашњих породица је пореклом из Херцеговине и крајева око тромеће Босне, Лике и Далмације. Међутим, Змијање је од

пре петнаестог година (око 1970) захваћено снажним процесом исељавања становништва, а највећи број се исељава у Бачку, Банат, Срем, Славонију и Босанску пошавину.

У даљем излагању, А. Бугарски је детаљно приказала најпре развој и карактеристике стамбених зграда, а затим развој и карактеристике господарских зграда. У првом исцрпном делу је реч о старијим, о новијим, о савременим и о помоћним стамбеним зградама.

Посебно је занимљив ауторов научни резултат: стамбене зграде Змијања с краја XIX века и из првих деценија XX века биле су претежно приземне брвнаре које чине прелаз између типично босанске планинске брвнаре и равничарске брвнаре. Уз текст овог веома успелог рада приложени су бројни цртежи и фотографије.

Јован Ф. Трифуноски

Mirko Barjaktarović, O CRNOGORSKIM PLEMNIMA, S POSEBNIM OSVRTOM NA FORMIRANJE DVA BRĐANSKA PLEMENA,
Zbornik za narodni život i običaje, knj. 49, Zagreb 1983, стр. 45—65.

Проучавање племена на Балканском полуострву било је за нашу науку увек веома занимљиво, али и особито комплексно питање. Овај рад проф. Барјактаровића даје нова начуна запажања и неколико посебно интересантних закључака за познавање црногорских племена.

У Барјактаровићевом раду је реч о следећем: шта је и каква је била организација племена; откуд и откад код нас такве заједнице; како су стварно настајала два брђанска (црногорска) племена — *Ровци* и *Шекулар*. Пleme Ровци захвата мали простор слива речице Мртвице, десне притоке Мораче, а племе Шекулар је у пределу Горњег Полимља, тачније у горњем сливу Шекуларске реке, десне притоке Лима.

Важан ауторов закључак је углавном овај: кад су Турци за-

господарили балканским земљама, Црна Гора и северна Албанија су се нашле на периферији Турског Царства као подручја у лабавој вези са централном влашћу. Стога се племе као локална организација јавља у замену и надокнаду за ранију „своју“ државу. Тако се становништво у појединим динарским крајевима, колико год је могло, бранило својом локалном племенском организацијом.

Мени је познато да су сличне географске и историјске прилике као у Црној Гори и северној Албанији владале под Турском управом и на простору слива Црног Дрима у западној Македонији. Таква су мијачко подручје у сливу Радике, брсјачко у сливу Сатеске, а можда и голобрдско подручје у сливу реке Виде Звезде.

Јован Ф. Трифуноски